

Kdo chrání peníze daňových poplatníků Evropské unie v České republice?

Síť AFCOS – ochrana finančních zájmů Evropské unie v České republice (AFCOS - Anti- Fraud COordination Service)

Ochrana finančních zájmů Evropské unie je soubor opatření zaměřených na zajištění účinnosti a transparentnosti při tvorbě zdrojů všeobecného rozpočtu EU, účinnosti, účelnosti, hospodárnosti a transparentnosti při nakládání s prostředky z tohoto rozpočtu a rozpočtů jím spravovaných, jakož i nakládání s majetkem Evropské unie, jejích institucí a orgánů.

Ochrana finančních zájmů Evropské unie se stala jednou z priorit ČR po jejím vstupu do EU.

Od roku 2008, kdy byl na Ministerstvu financí zřízen Centrální kontaktní bod (CKB) AFCOS, se postupně podařilo vybudovat v ČR funkční síť subjektů zainteresovaných na ochraně finančních zájmů EU. Páteří této sítě jsou lokální kontaktní body AFCOS umístěné na rezortech, jejichž prostřednictvím proudí do ČR finanční pomoc z EU. CKB AFCOS tuto síť zastřešuje a metodicky vede.

Úkoly CKB AFCOS

- CKB AFCOS koordinuje legislativní, správní a operativní činnosti zaměřené na boj proti podvodům při čerpání fondů Evropské unie. Za tímto účelem úzce spolupracuje s orgány a institucemi v ČR, které se podílejí na tomto systému ochrany - síť AFCOS
- síť AFCOS je také strukturou spolupracujících orgánů v jednotlivých členských státech EU, jejímž hlavním cílem je spolupráce při plnění úkolů v oblasti ochrany finančních zájmů EU a účinná komunikace s Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a s ostatními členskými státy
- CKB AFCOS pravidelně přezkoumává a provádí aktualizaci Národní strategie na ochranu finančních zájmů Evropské unie v ČR, schválené usnesením vlády ze dne 14. května 2008 č. 535

Tak je zajištěno plnění povinností, které ČR přísluší podle článku 325 Smlouvy o fungování Evropské unie, a to přijmout nezbytná opatření k ochraně finančních zájmů Evropské unie a poskytnout stejně důslednou ochranu jako ČR poskytuje svým vlastním finančním zájmům.

Ministerstvo financí
České republiky

Spolupráce s úřadem OLAF

Na evropské úrovni zajišťuje CKB AFCOS podle zákona č. 34/2023 Sb., o koordinaci spolupráce s Evropským úřadem pro boj proti podvodům výkon koordinační služby pro boj proti podvodům podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013.

CKB AFCOS přijímá a zpracovává informace od úřadu OLAF, které mohou naznačovat podezření, že byl spáchán protiprávní čin ohrožující finanční zájmy EU, a jejichž řešení spadá do pravomoci orgánů ČR. Poskytuje úřadu OLAF informace o výsledcích kontrol, vyšetřování a jiných řízení týkajících se odhalování a stíhání nesrovnalostí v případech, kdy jsou nebo mohou být dotčeny finanční zájmy EU. CKB AFCOS rovněž poskytuje úřadu OLAF pomoc při správních vyšetřováních prováděných jeho inspektory v ČR.

https://anti-fraud.ec.europa.eu/index_cs

Další úkoly CKB AFCOS

- spolupracuje s orgány činnými v trestním řízení při odhalování případů trestné činnosti související s nezákonným nakládáním s prostředky EU, a to jak na národní úrovni (Policie, Nejvyšší státní zastupitelství), tak na evropské úrovni (Úřad evropského veřejného žalobce – EPPO)
- koordinuje a realizuje činnosti stanovené v Národní strategii na ochranu finančních zájmů Evropské unie
- v oblasti prevence organizuje pro zainteresované subjekty školení v oblasti ochrany finančních zájmů EU
- metodicky řídí a zajišťuje hlášení nesrovnalostí za ČR úřadu OLAF – registruje, monitoruje a analyzuje odhalená porušení pravidel pro využívání finančních prostředků EU

Nesrovnalost vzniká nejen porušením právního předpisu EU, ale také porušením právních předpisů ČR, mezinárodních úmluv a příslušných smluv, které způsobilo nebo může způsobit skutečnou nebo potenciální škodu rozpočtu EU, a tím ohrožuje finanční zájmy EU.

<https://www.eppo.europa.eu/cs>

Kam hlásit podezření na podvody nebo nesrovnalosti týkající se prostředků EU?

Ohlášení na Úřad evropského veřejného žalobce

<https://www.eppo.europa.eu/cs/ohlaseni-trestneho-cinu-uradu-eppo>

nebo

Ohlášení na Evropský úřad pro boj proti podvodům

https://anti-fraud.ec.europa.eu/olaf-and-you/report-fraud_cs

Vždy je rovněž možné podezření na spáchání trestného činu oznámit na policii nebo státní zastupitelství.

Více informací na webových stránkách Ministerstva financí

<https://www.mfcr.cz/cs/zahranici-a-eu/ochrana-financnich-zajmu/financni-zajmy-eu>

Subjekty zapojené do soustavy AFCOS

